

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Taloudellinen katsaus syksy 2021

Tiedotustilaisuus 27.9.2021

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Reaalitalouden ennuste

Jukka Railavo, finanssineuvos
27.9.2021

Talous toipuu koronasta nopeasti, mutta nopeimman kasvun vaihe on ohi

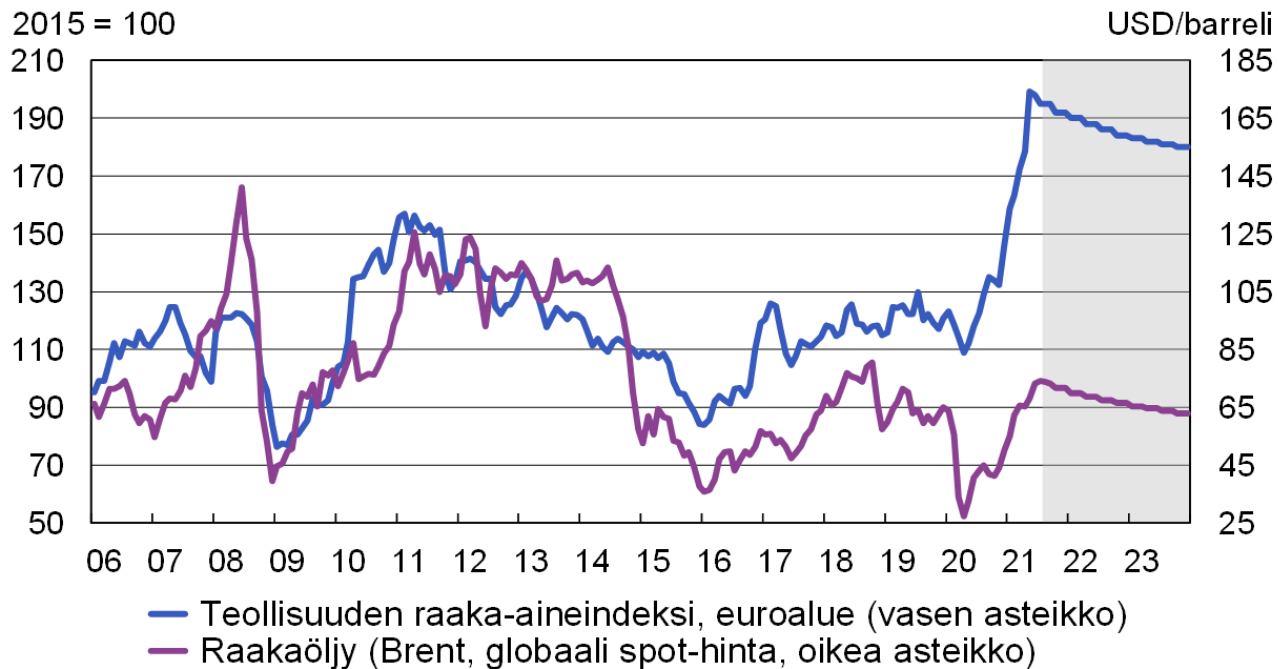
Keskeiset ennusteluvut

	2020 mrd. euroa	2018	2019	2020	2021**	2022**	2023**
		määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	236	1,1	1,3	-2,9	3,3	2,9	1,4
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	85	5,7	2,3	-6,4	5,2	5,1	3,2
Kokonaistarjonta	321	2,4	1,6	-3,9	3,8	3,5	1,9
Tavaroiden ja palvelujen vienti	86	1,5	6,8	-6,7	5,6	5,8	3,4
Kulutus	178	1,8	1,1	-2,9	3,3	2,6	0,9
yksityinen	121	1,7	0,7	-4,7	3,2	3,8	2,0
julkinen	58	2,0	2,0	0,5	3,6	0,0	-1,4
Investoinnit	57	3,6	-1,6	-0,7	2,8	2,8	2,6
yksityiset	45	3,1	-2,4	-3,4	2,9	3,7	4,0
julkiset	12	5,9	2,4	11,0	2,6	-0,6	-3,1
Kokonaiskysyntä	321	2,4	1,7	-3,8	3,8	3,5	1,9
kotimainen kysyntä	236	2,7	-0,4	-2,5	3,1	2,6	1,3

- Pandemian heikentymisen ei oleteta rajoittavan talouden toipumista, vaikka yhteiskunnan avaaminen tapahtuisi hitaammin kuin kesän ennusteessa oletettiin.
- Taudinkehitykseen, virusmuunnoksiin sekä rokotekattavuuteen liittyvä epävarmuus lisää ennusteen epävarmuutta.
- Investoinnit kasvavat ripeästi koko ennustejakson.
- Korkea säästämisaste ja kuluttajien hyvä mieliala luovat edellytykset yksityisen kulutuksen nopealle kasvulle.
- Maailmantalouden vahvistuminen, elvytystoimet ja kysynnän kasvu tärkeillä kauppalaueilla kasvattavat vientiä.

Maailmantalous jatkaa nopeaa kasvua

Raaka-aineiden hinnat

Lähde: Hamburgisches WeltWirtschafts Institut, Macrobond, VM

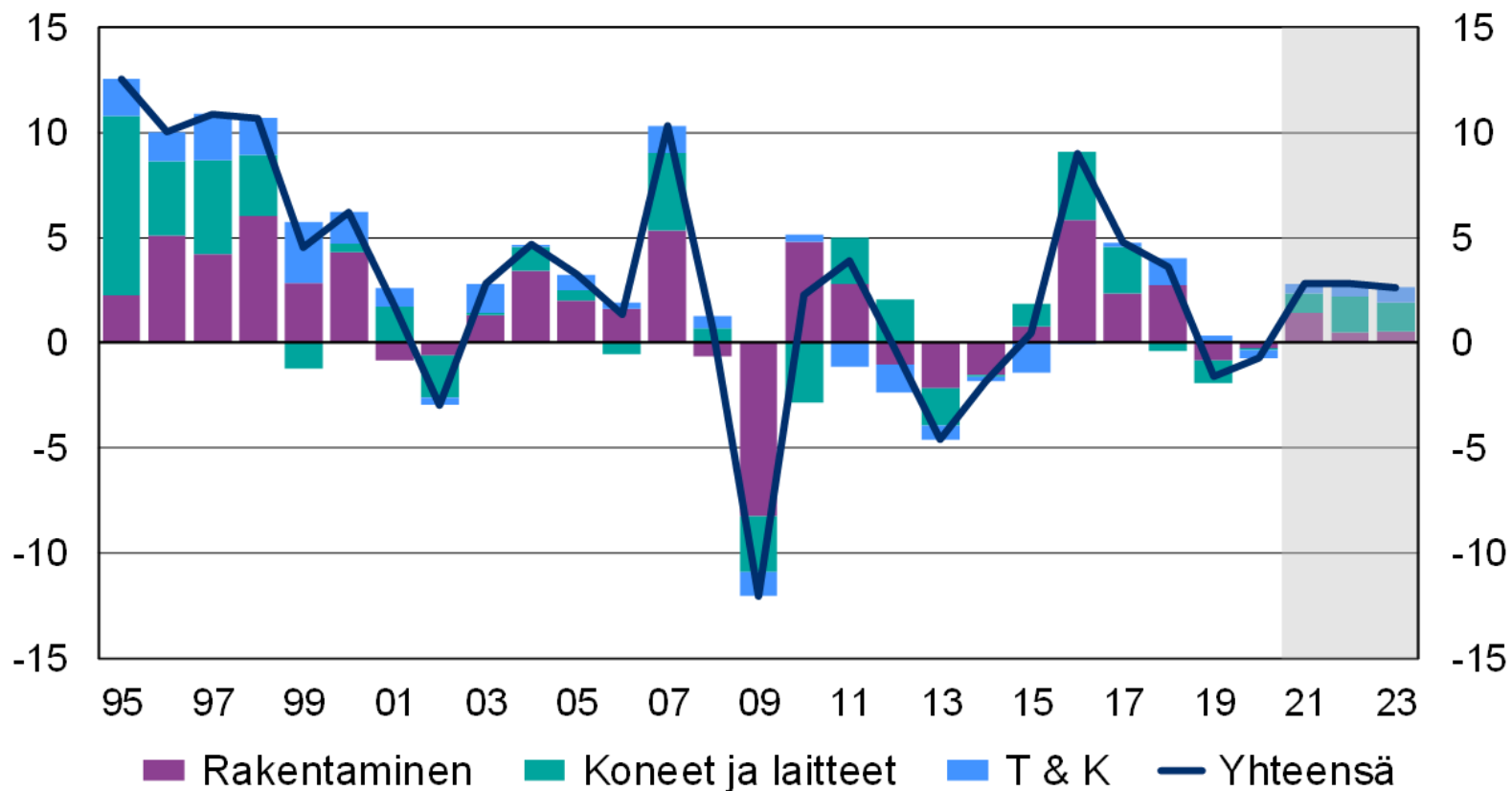
VM34170

- Maailmantalous elpyy nopeasti finanssipoliittisen elvytyksen, patoutuneen kulutuskysynnän purkautumisen sekä rokotusten etenemisen ansiosta.
- Maailman tavarakauppa on elpynyt erittäin nopeaan kasvuun.
- Kauppaa kuitenkin haittaavat teollisuuden komponenttipula sekä nousseet tuottaja- ja raaka-ainehinnat.
- Konttiliikenteeseen liittyvät ongelmat näkyvät hetkellisinä saatavuusongelmina.

Yksityisissä investoinneissa tapahtuu merkittävää toipumista

Investoinnit

määrän muutos ja kasvuvaiikutukset, %

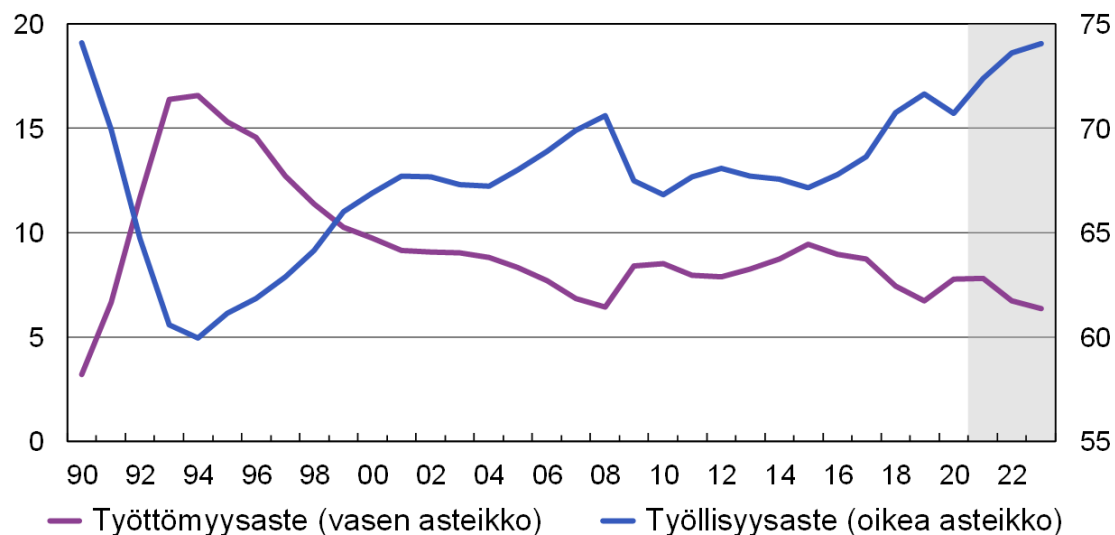
Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

Työmarkkinat vetävät runsaasti työvoimaa

Työllisyys ja työttömyys

%

Työttömyysaste = työttömät / työvoima (15–74-vuotiaat)

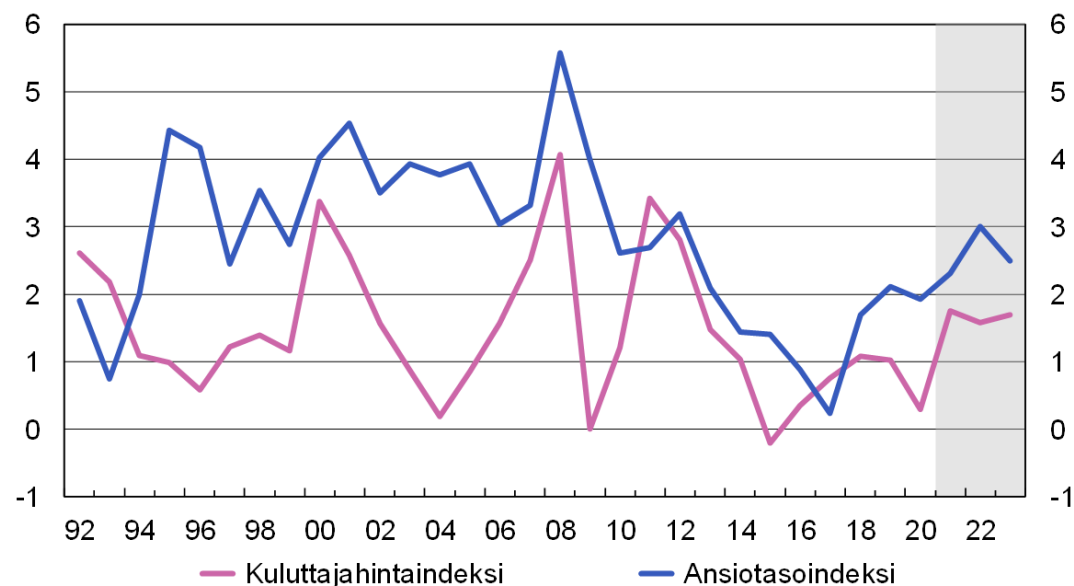
Työllisyysaste = työlliset / työikäinen väestö (15–64-vuotiaat)

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

Kuluttajahinta- ja ansiotasoindeksi

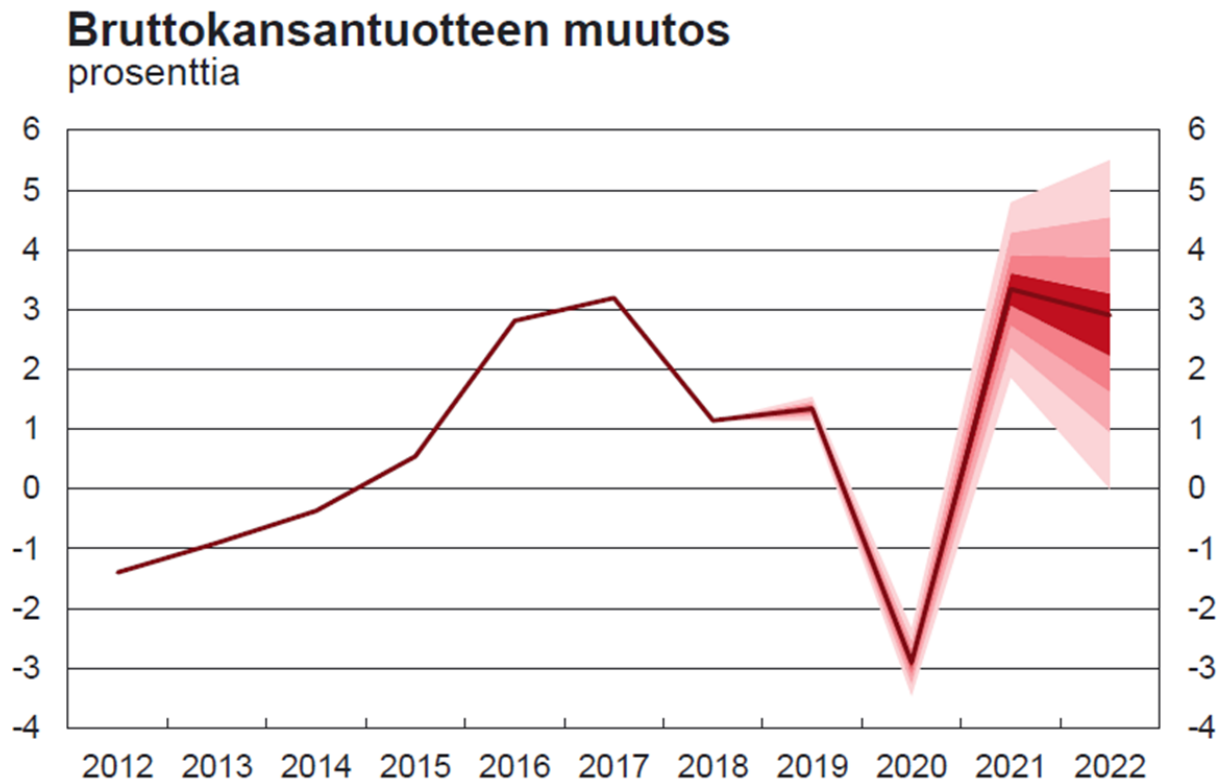
muutos vuodentakaiseen, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

Talouden elpyminen edelleen riippuvainen pandemiasta

Lähde: Tilastokeskus, VM

- 80 prosentin luottamusväli:
 - 2 % - 5 % vuonna 2021
 - 0 % - 6 % vuonna 2022
- Talous voi kasvaa ennustettua hitaammin, jos
 - pandemian hoidossa epäonnistutaan
 - kulutus sekä investoinnit kärsivät epävarmuudesta ja mahdollisista uusista rajoituksista
 - kehittyvien talouksien pandemian hoidon epäonnistuminen hidastaa maailmantaloutta.
- Talous voi elpyä ripeämmin, jos
 - kotitalouksien säättäminen vähenee
 - RRF toimii yksityisten investointien katalyyttinä.

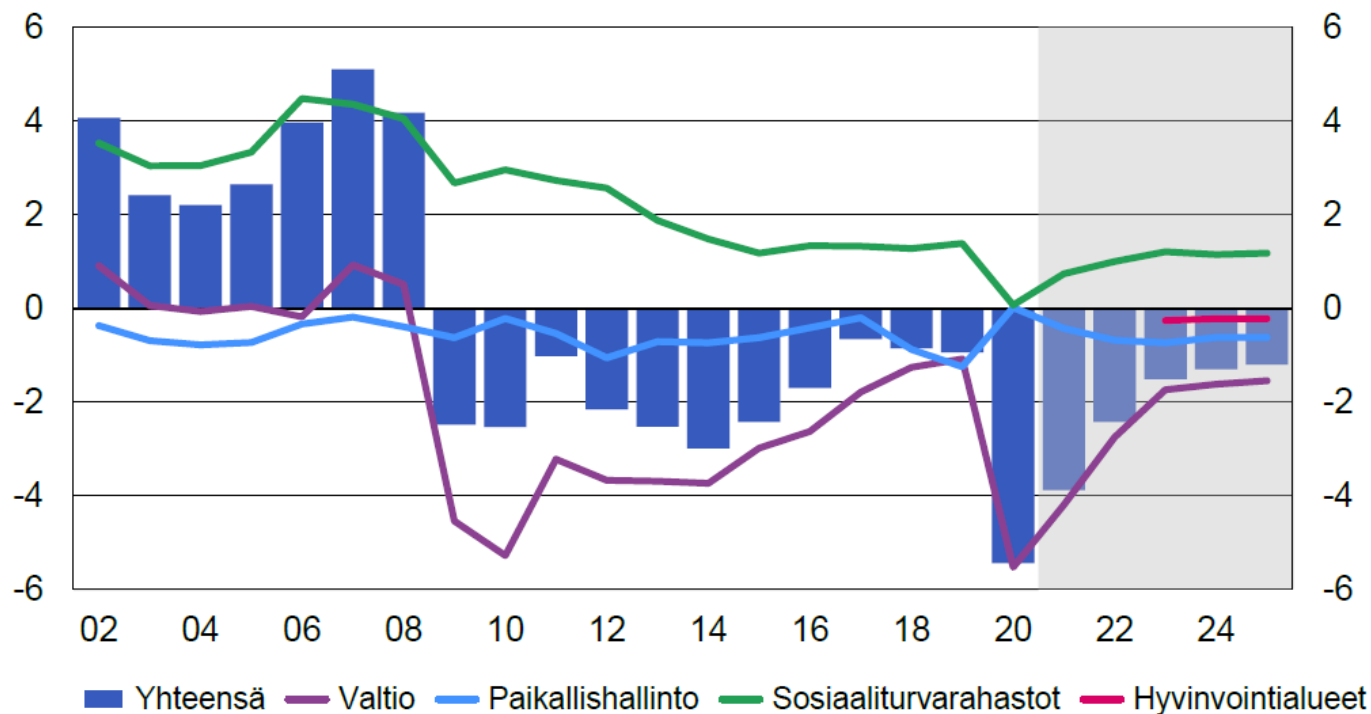
VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Julkisen talouden näkymät

Marja Paavonen, finanssineuvos
27.9.2021

Julkinen talous vahvistuu lähivuosina

Julkisyhteisöjen rahoitusasema suhteessa BKT:hen, %

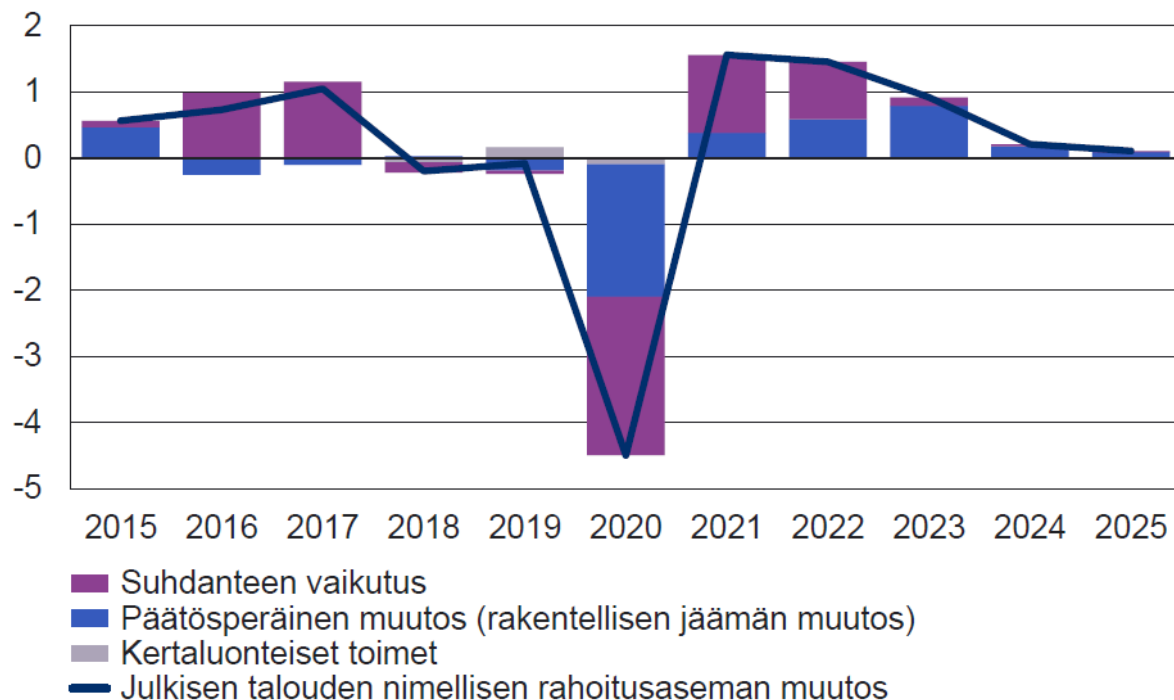
Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

- Julkisen talouden alijäämä pienenee ja palautuu 2020-luvun puoliväliä lähestyttäessä epidemiaa edeltäneelle uralleen.
- Menojen ja tulojen välinen epätasapaino ei kuitenkaan korjaannu, ja julkisessa taloudessa arvioidaan olevan yli 3 miljardin euron alijäämä vuonna 2025.

Talouden toipuminen pienentää alijäämää 2021–2022

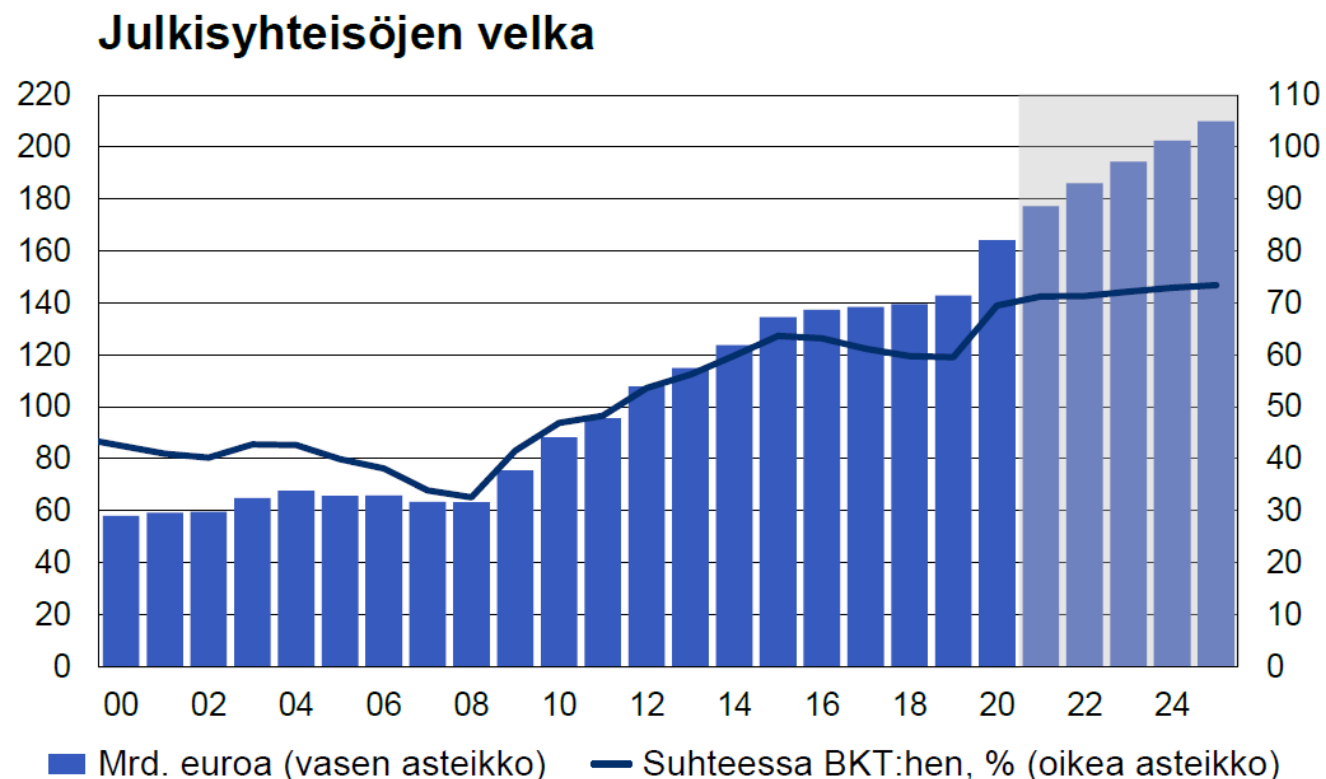
Julkisen talouden rahoitusaseman muutos
prosenttiyksikköä

Lähde: VM

- Ripeä talouskasvu vahvistaa rahoitusasemaa reippaasti tänä ja ensi vuonna.
- Talouskasvun tarjoama vetoapu kuitenkin vähenee suhdanteen tasaannuttua.
- Yhteiskunnan avautuessa ja palatessa normaaliin tilaan myös epidemiaan suoraan liittyvä rahankäyttö vähenee voimakkaasti.

Velkasuhteen kasvu hidastuu mutta velkaantumisen jatkuu

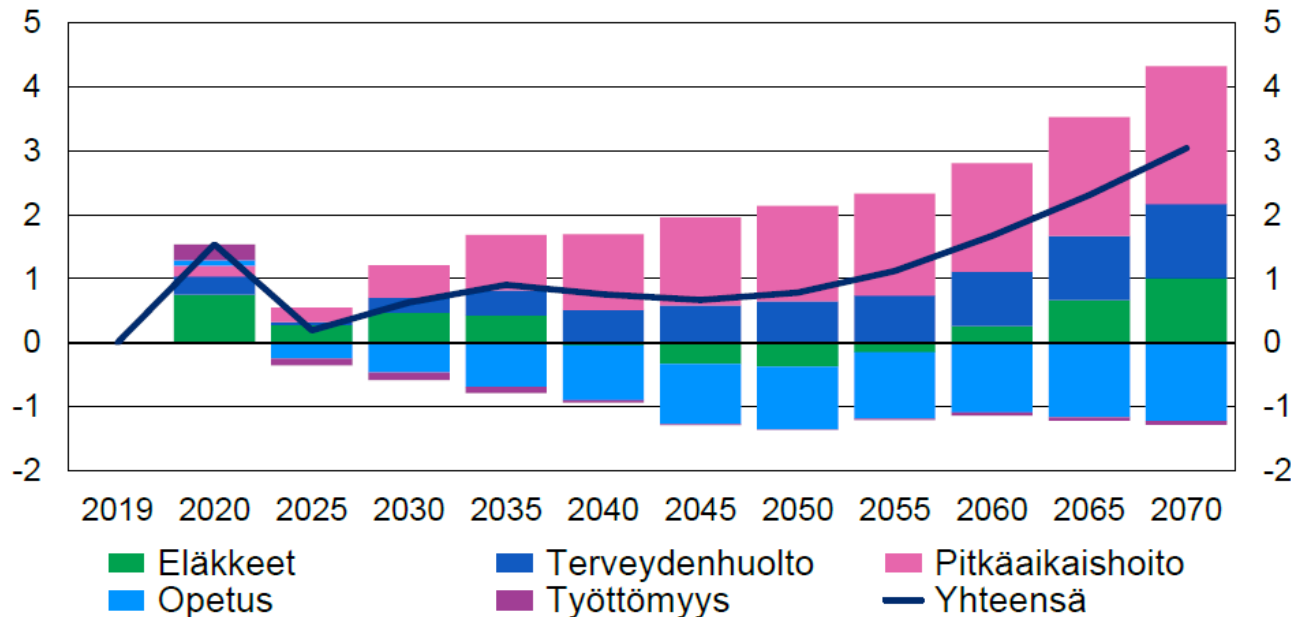
Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

- Velkasuhteen kasvupainetta pienentävät talouskasvu ja alhainen korkotas.
- Valtion ja paikallishallinnon alijäämät ylläpitävät silti velkasuhteen kasvua.
- Julkisen talouden hoidossa on hyvä varautua siihen, että jossain vaiheessa korkotason normalisoituminen kasvattaa jälleen velanhoitomenoja.

Hyvä suhdanne ei korjaa julkisen talouden rakenteellisia ongelmia

Ikäsidonnaisten menojen muutos
vuodesta 2019, suhteessa BKT:hen, %

Kuvio on laadittu STM:n kehittämällä SOME-mallilla

Lähde: VM

VM34098

- Väestön ikärakenteen muutos kasvattaa erityisesti pitkäaikaishoiva- ja terveydenhoitomenoja.
- Ikäsidonnaisten menojen kasvu uhkaa kääntää velkasuhteen pidemmällä aikavälillä uudelleen kiihtyvän kasvun uralle.

Keskeiset ennusteluvut

Keskeiset ennusteluvut ja keskipitkän aikavälin kehitysarvio	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BKT:n määrän muutos, %	1.3	-2.9	3.3	2.9	1.4	1.1	1.0
Työttömyysaste, %	6.7	7.7	7.8	6.8	6.4	6.3	6.2
Työllisyysaste, %	71.6	70.7	72.4	73.6	74.1	74.3	74.5
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto ¹ , % BKT:sta	-0.9	-5.4	-3.9	-2.4	-1.5	-1.3	-1.2
Valtionhallinto	-1.1	-5.5	-4.2	-2.8	-1.7	-1.6	-1.5
Paikallishallinto	-1.2	0.0	-0.4	-0.7	-0.7	-0.6	-0.6
Hyvinvointialueet					-0.3	-0.2	-0.2
Sosiaaliturvarahastot	1.4	0.1	0.7	1.0	1.2	1.2	1.2
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä, % BKT:sta	-1.2	-3.2	-2.8	-2.3	-1.5	-1.3	-1.2
Julkisyhteisöjen velka ² , % BKT:sta	59.5	69.5	71.2	71.3	72.2	72.9	73.4
Valtionvelka ³ , % BKT:sta	44.3	52.9	55.1	55.3	55.9	56.3	56.5

¹ Valtionhallinnon alijäämäluvut eivät sisällä puolustusvoimien laiva- ja hävittäjähankintoja. Hankinnat kirjautuvat kansantalouden tilinpidon alijäämään suoriteperusteisesti eli hankintojen toimitusajankohtana. Valtionvelassa ne kuitenkin näkyvät.

² EDP-velka

³ Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka

Lähde: Tilastokeskus, VM